OGLAŠAJTE V NAJSTAREJŠEMU SLOVENSKEMU DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrstne tiskovine

# ENAKOPRAVNOST

EQUALITY
NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN THE OLDEST SLOVENE DAILY IN OHIO
★
Commercial Printing of All Kinds

VOL. XXIX.—LETO XXIX. CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK) OCTOBER 10, 1946 ŠTEVILKA (NUMBER) 199

## Gov. Lausche hoče vedeti, kam je izginilo meso

### Odredil je preiskavo skladišč, da se dožene, ako je pomanjkanje umetno

COLUMBUS, 9. oktobra—Governor Frank J. Lausche je včeraj odredil preiskavo, da se dožene, kam je izginilo meso, oziroma da se pride do dna govorom, da-li je obstoječe pomanjkanje umetno, in je obenem naslovil na zvezno vlado v Washingtonu poziv, da podvzame enako preiskavo.

Governer je naznanil, da je šefu državnega živilskega urada ukazal, da na licu mesta preišče, koliko mesa se nahaja v 26 živilskih skladiščih po raznih delih države. Pozval je tudi vlado v Washingtonu, da potom zastopnikov justičnega in trgovinskega departmenta, in pa z agenti FBI dožene, koliko mesa se nahaja v ohijskih skladiščih in da o preiskavi objavi poročilo v javnosti.

V brzojavki na federalne oblasti v Washingtonu je gov. Lausche izjavil:

"Mesnice v državi Ohio so prazne. Splošno se govori, da se meso, ki je na razpolago, na umeten način drži s trga. Koliko je resnice na tem, mi ni znano, toda ljudstvo ima pravico vedeti, kaj je resnica. Vsled tega zelim, da se brez odlašanja preišče in dožene dejansko stanje in da se o tem objavi poročilo, tako da bo ljudstvo vedelo, kaj je resnica."

**Armada bi si rada izposodila meso od Anglije**

WASHINGTON, 9. oktobra.—Vojni department je danes naznanil, da se pogaja z britsko vlado, od katere si želi izposoditi do 20. feb. 20 milijonov funtov mesa za ameriške okupacijske čete v Evropi in na Pacifiku.

Domneva se, da si armada želi izposoditi meso, katerega ima Anglija naročenega v Argentini.

**Kje je Anna Rus?**

Citizens Bureau v Clevelandu je od UNRRA-e prejel prošnjo, da dožene, kje se nahaja Anna Rus (ali Rous), rojena leta 1886. Njen zadnji naslov leta 1938 je bil v Clevelandu, kjer se je ukvarjala s prodajo jedil v tovarnah. Zanjo bi rad zvedel Ivan Škafar, čigar sedanji naslov je D. P. Camp Puch, Salzburg, Austria.

## Produkcija avtov nekoliko narastla

DETROIT, Mich., 9. oktobra.—General Motors Corp. poroča, da je v svojih tovarnah v Zedinjenih državah prošli teden izgotovila 25,189 avtomobilov, oziroma več kot kdaj prej, odkar se je končala vojna, z izjemo dveh tednov.

Vendar se je v septembru izgotovilo skoraj 2000 manj avtomobilov, kot v avgustu.

V septembru je General Motors Co. izdelala 99,140 potniških avtomobilov. V prvih devetih mesecih letošnjega leta je bilo narejenih 460,097 avtomobilov, oziroma nad milijon manj, kot v isti dobi leta 1941.

**Propaganda za gradnjo cest s privatnim kapitalom**

Dr. William P. Edmunds, bivši direktor War Manpower za clevelandsko okrožje, je odprl urad v Old Arcade poslopju, odkoder bo vodil propagando, da se v državi Ohio gradijo posebne avtomobilske ceste, na katerih se bo pobirala cestnina, ker bodo zgrajene s privatnim kapitalom, ako to dovoli državna zakonodaja v prihodnjem zasedanju. Na tak način je bila financirana gradnja znane "Turnpike" ceste v Pennsylvaniji. Kakor se razume, je več kapitalistov pripravljenih investirati denar v gradnjo takih cest.

**DVA UBITA V NESREČI POTNIŠKEGA LETALA**

CHEYENNE, Wyo., 8. okt.—Miljo od tu je danes treščilo na zemljo potniško letalo United Airlines z 44 osebami na krovu, pri čemur sta bili dve osebi ubiti, več pa jih je dobilo poškodbe. Vzrok nesreče ni znan. Letalo je popolnoma uničeno.

## Kakšen je delavski položaj v Clevelandu

J. W. Vanden Bosch, analist trgovske zbornice v Clevelandu, je podal poročilo, iz katerega je razvidno, da je ob tem času v Clevelandu zaposlenih 210,000 oseb pri raznih delih, kar znaša približno 70 odstotkov medvojne zaposlitve. Rekel je, da prilike kažejo, da se bo v prihodnjih mesecih zaposlenost še nekoliko povišala.

Poročila trgovske zbornice bazirajo na povprečnost zaposlitve v 100 glavnih tovarnah v Clevelandu.

Klavnice so zadnji čas znižale svoj obrat za 14 odstotkov. Povprečna dolgost delovnega tedna je 41.6 ur, povprečna začetna plača za neizučene delavce pa znaša 89.2 centov.

Kljub temu je danes v Clevelandu nad 50,000 nezaposlenih delavcev, ki prejemajo brezposelnostno podporo, ali pa nobene, ker ne morejo najti primerne zaposlitve.

### *Nov grob*

**JOHN ZELKO**

Po dolgi bolezni je umrl v Glenville bolnišnici John Zelko, p. d. Mežnar, star 61 let, stanujoč na 1062 E. 67 St. Doma je bil iz Velike Pristave pri Št. Petru, odkoder je prišel v Cleveland pred 37 leti. Pred plinsko katastrofo je družina stanovala na 1033 E. 61 St. Bil je član društva "Slomšek" št. 16 SDZ. Tukaj zapušča žalujočo soprogo Jennie, rojeno Krajc, doma iz Gornjega jezera pri Ložu, sina Johna, hčer Jean, sestro Mrs. Frances Brancel in več drugih sorodnikov, v starem kraju pa dve sestri, redovnico Mary Cerbula in Jennie Kuret. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj ob 11. uri iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

**JUGOSLAVIJA PLAČALA ZEDINJENIM DRŽAVAM $150,000 ZA LETALCE**

**WASHINGTON, 9. okt.—Državni department je danes naznanil, da je Jugoslavija plačala Zed. državam $150,000 za pet ameriških letalcev, ki so izgubili življenje, ko je bilo 19. avgusta ameriško vojaško transportno letalo sestreljeno v bližini Bleda.**

**Družina vsakega izmed ubitih letalcev bo prejela $30,000 odškodnine.**

**Jugoslavija pa se še vedno pogaja z državnim departmentom glede zahteve za odškodnino za letalo, ki je bilo uničeno pri dotičnem incidentu, kakor tudi za drugo letalo, ki je bilo 9. avgusta prisiljeno na zemljo v bližini Ljubljane.**

**RUSIJA IMA NAJVEČ SOCIALNE DEMOKRACIJE, PRAVI BRITSKI VODJA**

OBERLIN, O., 9. okt.—Lord Lindsey, vodja delavske stranke v zbornici lordov, je danes v govoru pred dijaki Oberlin kolegija rekel, da je v Rusiji več socialne demokracije kot v Angliji ali celo Zedinjenih državah.

Lindsey je izjavil, da razlika med Rusijo in zapadnimi silami izhaja iz različnega pojmovanja demokracije, in da je po ruskem pojmovanju sistem vlade, katerega imajo zapadne države, istoveten z diktaturo kapitala.

**BRITSKI HUMOR NA RAČUN WASHINGTONA**

LONDON, 8. oktobra.—Humoristični list "Punch" je včeraj na račun političnih razmer v Zed. državah priobčil naslednjo hudomušno domislico.

"V Washingtonu se je razširila izvanredna govorica, da je državni department prišel v posest nekega važnega dokumenta, katerega je imel objaviti neki časniški kolonar."

## Mnogo ubitih in ranjenih v izgredih brezposelnih v Rimu

### Pred vladno palačo je prišlo do krvavega spopada med 30 tisoč demonstranti in policijo

RIM, 9. oktobra—Danes je prišlo pred palačo Viminale, kjer se nahaja sedež vlade, do najhujših izgredov, odkar se je končala vojna, v katerih je bilo po prvih poročilih ubitih najmanj 15 oseb, nad 100 oseb pa je bilo ranjenih, ko je prišlo do bitke med demonstracijo brezposelnih in s sabljami in karabinkami oboroženo policijo.

Neuradna časniška poročila pravijo, da je bilo število žrtev mnogo večje kot pa izkazujejo vladna poročila.

**Levičarski voditelji napadeni s kamenjem**

Pred vladno palačo je prišlo najprej okrog 10 tisoč demonstrantov, katerim je sledilo nadaljnih 20 tisoč oseb, nakar je več sto oseb vdrlo v vladne urade, odkoder so bili vrženi šele po ostri bitki s policijo.

Demonstranti so s kamenjem prepodili socialističnega podpremierja Petro Nennija in komunističnega voditelja Palmiro Togliatt-a in notranjega podtajnika Angelo Corsi-a, ko so stopili na balkon in skušali govoriti.

Ko je policija odprla ogenj na množico, so demonstranti odgovorili na strele s kamenjem in padlo je tudi nekaj ročnih granat. Izgredniki so tudi naskočili policijo s težkimi palicami.

**Odslovljeni cestni delavci vodili demonstracijo**

Ko so prihitele na pozorišče policijske rezerve, so jih demonstranti potegnili z "jeepov" in jim vzeli orožje.

Demonstracijo je vodilo okrog 15,000 cestnih delavcev, ki so bili včeraj odslovljeni, in njim se je pridružilo več tisoč drugih brezposelnih delavcev in vojnih veteranov.

Množica več demonstrantov, ki je vdrla v vladno palačo pri stranskem vhodu, potem ko je s koli do nezavesti pobila straže pri vratih, je začela iskati urad premierja Alcide de Gasperija in razbijala pohištvo po raznih sobah v treh nadstropjih palače, ki šteje tisoč sob.

**Okna palače razbita, tintniki metani ob stene**

Demonstranti so razbijali okna in metali tintnike v stene. Končno je množica pridrla do urada premierja Nennija, ki je pristal, da bo sprejel delegacijo treh delavcev in obljubil, da bo vlada do 6. ure odgovorila na njih zahtevo za delo.

Ko delegacija vsled hrušča ni mogla poročati, je stopil na balkon Nenni, ki pa se je vsled letečega kamenja moral umakniti z balkona.

Policija se je očividno bala, da bo množica naskočila podpremierja, nakar se je s sabljami vrgla med demonstrante, da si pribori pot do Nennija. Množica je udarila nazaj in v bitki, ki je sledila, je bilo več policajev potegnjenih s konj in resno pretepenih.

**SUROV OČE OBSOJEN V JEČO**

AKRON, O., 9. oktobra.—Dimple Robinson, star 41 let, se je na sodniji priznal krivim zanemarjanja svojih devetih otrok, potem ko je bila najdena njegova 6-letna hčerka na mestnem smetišču, kjer je prebila celo noč in bila vsa premrazena. Rekla je, da ni mogla v hišo, ker je oče zaklenil vrata. Robinson je dejal, da je njegova žena pred dvema mesecema odšla v državo Virginijo in je vzela s seboj dva meseca staro dete. Bil je obsojen za 60 dni zapora v okrajni ječi, otroke pa je vzela v oskrbo dobrodelna organizacija.

**SEJA IN ZABAVA**

Jutri, v petek večer ob 8. uri se bo vršila seja društva "Svoboda" št. 748 SNPJ v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Po seji se vrši domača zabava. Članice so vabljene, da se udeležijo.

## Maslo po dolarju

Surovo maslo se v Clevelandu prodaja na drobno po dolarju za funt. Skokoma rastejo tudi vse druge cene. Meso, ako se ga dobi, je dražje kot kdaj prej, in cene OPA so za praktične svrhe brez veljave. Zdaj se poroča, da bo začelo manjkati tudi čevljev, kar seveda pomeni, da bodo cene poskočile. Kam plovemo?

**NEMIRI PRED TOVARNO**

Pred tovarno Chase Brass & Copper Co. v Euclidu je prišlo med piketi in policijo do ponovnih spopadov. V tovarni je v teku stavka pisarniških delavcev, ki so člani CIO unije. Neka mlada ženska je bila poškodovana, ko je avto s stavkolomci zavozil v piketno vrsto. Dva stavkarja sta bila v zvezi z nemiri aretirana.

**HEIRENS BO POSLAN V BLAZNICO**

JOLIET, Ill., 9. okt.—William Heirens, star 17 let, v dosmrtno ječo obsojeni morilec šestletne Suzanna Degnan in dveh drugih žensk, je bil spoznan kot "umsko razdvojen" in ga bodo prihodnji teden odpeljali v Menard State Penitentiary za kriminalno blazne.

Oskrbnik državne jetnišnice Joseph Ragen je naznanil premestitev Heirensa, potem ko je fant s kamenjem napadel čuvaje na jetniškem dvorišču. Premestitev Heirensa v zavod za kriminalno blazne je priporočil tudi dr. Roy G. Barrick, državni izvedenec za kriminalstvo.

**Obeta udobnejše potovanje**

A. T. Colwell, podpredsednik Thompson Products, Inc. je včeraj govoril pred clevelandsko trgovsko zbornico, ob kateri priliki je napovedal, da bo v prihodnjih 10 letih zelo izboljšano potovanje, in tudi ceneje kot je sedaj. V bodoče se bodo ljudje v večjem številu posluževali letal in potovanje po zraku se bo kmalu znižalo na 3 cente od milje, medtem ko sedaj stane 4 in pol centa. Potovanje z avtobusi in v navadnih železniških vozovih bo izboljšano in se ga bo posluževalo več ljudi, medtem ko bo Pullman izgubljal na prometu. Železniške družbe imajo v načrtih velike izboljšave, katere bodo izvedle, da pritegnejo potnike. Parne lokomotive bodo grajene iz lahkejšega materijala in bodo prevozile od 25 do 30 milj na galon gasolina.

**HARRIMAN PREVZEL URAD TRGOVSKEGA TAJNIKA**

WASHINGTON, 8. okt.—Včeraj je nastopil svoj urad novi trgovski tajnik W. Averell Harriman, ki je izjavil, da je za visoko zaposlenost, prosperiteto v Ameriki in svetovni mir potrebna večja in stalno produkcija.

**ODIDETA V FLORIDO**

Danes se podata v Tampa, Fla., kjer nameravata ostati čez zimo, poznana Mr. in Mrs. Jerry in Lucija Leskovec iz 20112 Lindbergh Ave. Pred odhodom pozdravljata vse znance in prijatelje. Srečno pot!

## Zavezniška vojaška vlada v Trstu podpira fašizem

### Značilna izjava britskega parlamentarca po obisku v obeh zonah Julijske krajine

LONDON, 8. oktobra—Snoči je imel poslanec britskega parlamenta L. T. Solley v Tillburyju govor, v katerem je proti zavezniški vojaški vladi v Trstu naperil obtožbo, da podpira fašistične tendence v okupacijski zoni A.

"Tekom svojega nedavnega obiska v Trstu sem videl dvoje mladih Italijanov, ki sta si na javnem trgu dajala fašistični pozdrav," je rekel Solley. Ta pozdrav je zame simbolična slika položaja, ki obstoji danes v Trstu. Na tem mestu javno obtožujem, da zavezniška vojaška vlada navzlic protestom od strani demokratov drži na visokih mestih notorične fašiste."

**Znani fašisti v uradih, osvobodilni borci pa preganjani**

"Neki profesor, ki je bil v Ljubljani v odsotnosti na smrt obsojen radi kolaboracije s sovražnikom, je še vedno izobraževalni svetovalec zavezniške vojaške vlade v Trstu."

Solley je dejal, da medtem ko zavezniška vojaška vlada v zoni A protežira fašiste, pa je izdala zaporno povelje za voditelje osvobodilnega gibanja, ki so morali bežati v zono B, da niso bili vrženi v zapor, kjer je osebno govoril z njimi.

**ODBOR ZA SPOMENIK**

V soboto večer ob 7:30 uri se bo vršila važna seja Odbora za spomenik vojakom v okrožju SDD na Waterloo Rd. Društveni zastopniki so prošeni, da se gotovo udeležijo.

**ZADUŠNICA**

V soboto zjutraj ob 8. uri se bo v cerkvi sv. Kolumbkila na Superior Ave. in E. 26 St. brala zadušnica v spomin prve obletnice smrti Marije Velikonja. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se udeležijo.

Krožek št. 3 Prog. Slovenk
obhaja
10-LETNICO
s igro
"Raztrganci" in progamom
se vrši
v nedeljo, 20. oktobra
v Slov. društ. domu v Euclidu
Pričetek ob 3:30 pop.
Zvečer ples
igra Vadnalov orkester

## Plenarna seja konference odobrila "francosko linijo"

PARIZ, 9. oktobra—Danes je plenarna seja mirovne konference ne glede na grožnje od strani Jugoslavije, da pogodbe ne bo podpisala, odobrila tako zvano francosko črto kot novo mejo med Italijo in Jugoslavijo.

Rusija je glasovala za kompromisno črto v soglasju s sklepom sveta zunanjih ministrov. Glasovanje je izpadlo 14 proti 5. Belgija in Abesinija sta se glasovanja vzdržali.

**Delitev med zapadom in vzhodom absurdna, pravi Molotov**

Predno se je glasovanje o italijanski pogodbi začelo, je sovjetski zunanji minister Molotov rekel, da je delitev narodov v zapadni in vzhodni blok postala absurdna in priporočal kompromise glede "gotovih vodilnih vprašanj, toda je dal razumeti, da s tem ne misli na podajo glede uprave Trsta.

Glede Trsta je Molotov rekel, da skušata Amerika in Anglija tam očividno uvesti polkolonialni režim ter obtožil zavezniško vojaško vlado v mestu za nemire.

**Predlog za umik čet iz Trsta poražen**

Potem pa je apeliral, da bi konferenca določila zgoden in točen datum za umik angloameriških čet iz Julijske pokrajine.

Ko pa je pozneje prišel tozadeven predlog Molotova na glasovanje, je bil z veliko večino poražen.

## Svojevrstno podjetje organizirano v New Yorku za pomoč pohabljenim veteranom

NEW YORK, 8. okt.—Tukaj je bila organizirana neprofitna korporacija s $50,000 kapitala, ki bo v tekstilni industriji preskrbela zaposlitev pohabljenim vojnim veteranom.

Podjetje, ki ima svoj urad in delavnico na 42 Greenwich Ave., bo uposlevalo okrog 25 veteranov, katerim se bo dal pouk v izdelovanju tekstilnih produktov, za kar bodo prejemali dolar plače na uro in si razdelili dobiček med seboj. Delalo se bo po 35 ur na teden.

Novo svojevrstno podjetje si je zamislil prekupčevalec volnenih produktov David E. Singer, ki se je boril v Evropi s 701. tankovnim batalijonom.

Njegovo idejo je podprla lokalna podružnica nove veteranske organizacije "American Veterans Committee", kapital pa so prispevali tekstilni podjetniki v New Yorku.

V poslopju, ki obsega štiri nadstropja, se je instaliralo 22 pletilnih strojev, katere je dala brezplačno na razpolago uprava javnih šol, medtem ko se bo elektrika in voda istotako brezplačno dobivala iz poslopja javne šole, ki se nahaja poleg tekstilne delavnice.

Stroji še niso instalirani, ampak pričakuje se, da se bo z delom pričelo v teku nekaj tednov.

**SLIKE**

V soboto večer ob 9. uri se bo v Hecker Tavern na vogalu E. 71 St. in Hecker Ave. kazalo slike, posnete tekom jagerske sezone. Slike bo kazal Anton Grdina, ki je obljubil pokazati tudi nekaj slik za Gorenjce in Dolenjce.

# "ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):

| | |
|---|---|
| For One Year—(Za celo leto) | $7.00 |
| For Half Year—(Za pol leta) | 4.00 |
| For 3 Months—(Za 3 mesece) | 2.50 |

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

| | |
|---|---|
| For One Year—(Za celo leto) | $8.00 |
| For Half Year—(Za pol leta) | 4.50 |
| For 3 Months—(Za 3 mesece) | 2.75 |

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

| | |
|---|---|
| For One Year—(Za celo leto) | $9.00 |
| For Half Year—(Za pol leta) | 5.00 |

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104


## ALI JE OBRAČUN Z IZDAJALCI BORBA PROTI VERI IN CERKVI?

Zadnji dan avgusta je vojaško sodišče IV. armade jugoslavije naznanilo obsodbo proti slovenskim narodnim izdajalcem generalu Rupniku, policijskemu upravitelju Hacinu, domobranskemu podpolkovniku Vizjaku, nemškemu SS generalu Rosenerju in proti dr. Mihi Kreku, mnogokratnemu ministru v stari jugoslovanski vladi, ter ljubljanskemu škofu dr. Gregoriju Rožmanu. Slednja dva sta bila sojena v odsotnosti. Dne 4. septembra je bila obsodba izvršena: general Rupnik, bivši italijanski, nemški, ustaški in preje čaršijski hlapec je bil ustreljen, Nemec Rosener, morilec slovenskega naroda, in njegov domači valpet dr. Hacin sta bila obešena, podpolkovnik Vizjak je odšel v zapor na prisilno delo, škofa Rožmana pa čaka 18-letna ječa, Kreka pa samo 15-letna. Vsem je bilo zaplenjeno njihovo premoženje v Jugoslaviji.

SANS je že deloma objavil glavne izčrpke tega procesa, ki bi sicer ne izzval posebne mednarodne pozornosti, ako bi ne bil med obtoženimi in sojenimi tudi najvišji predstavnik katoliške cerkve v Sloveniji dr. Gregorij Rožman. Druge, za nas v Ameriki važne točke pa še pridejo v javnost. Toda to ni tolike važnosti kot je dejstvo, da je klerikalna zalega v Ameriki silno zakričala, ker si je jugoslovansko vojaško sodišče "drznilo" soditi in obsoditi njihovega "mučenika-svetnika." Čim bolj hoče uradna Jugoslavija utemeljiti dejstvo, da ni nobenega obtoženca postavila pred sodišče radi njegovega stanu, vere, cerkve ali političnega prepričanja, temveč radi izkoriščanja njegove višje pozicije za protinarodno delo, ki je prineslo slovenskemu narodu toliko gorja, trpljenja in nepotrebnih žrtev—radi njegovega obnašanja kot Slovenec ob času najhujše preizkušnje slovenskega naroda,—tembolj izrablja reakcija sofistične metode ter fanatično upije, da hoče Tito uničiti katoliško cerkev v Jugoslaviji.

Kdo je kriv, če so baš predstavniki katoliške cerkve v Jugoslaviji najbolj zlorabili svoj položaj v korist njihovim posvetnim interesom in v škodo narodu, a so igro izgubili?

Kdo je kriv, če se je škof Rožman pajdašil z Nemci in Italijani, jim izražal v imenu slovenske duhovščine in slovenskega katoliškega naroda svojo udanost in obljubaval sodelovanje, blagoslavljal sovražnikove in domobranske zastave, dajal nasvete in navodila podrejenim duhovnikom za kolaboracijo s sovražniki in javno apeliral na ljudstvo, da pomaga sovražniku v borbi proti slovenski narodni vojski?

Slovenski narod je sam prepričevalno dokazal, kdo je kriv. In krivci morajo plačati kazen, pa se naj skrivajo pod plavo, rdečo ali črno obleko. Reakcija vidi v njih le "nedolžne žrtve komunizma," še niti enkrat pa ji ni prišlo na misel, da bi izdajalsko početje teh ljudi tudi obsojala. Pošteni slovenski duhovniki, ki pravilno razumejo ves razvoj in ki se niso bali višjih cerkvenih predstojnikov, so javno povedali, da obračuni z narodnimi izdajalci niso nikaka borba proti veri ali cerkvi, temveč pošteno in pravično postopanje sodnijskih oblasti.

V zvezi s sodnijsko obravnavo v Zagrebu, kjer je po zaslišanju drugih obtožencev postal globoko inkriminiran tudi zagrebški nadškof Alojzij Stepinac in med potekom razprave postavljen na zatožno klop, je izjavilo sodišče, da obravnava ni nikaka persekucija cerkve. Predsednik sodišča je ugotovil, da so vsi sodniki, tožilci in sodiščni tajnik katoličani, torej ne more nihče trditi, da se preganja cerkev ali vera. Dejal je: "Prepričani smo, da bi tudi Anglija in Amerika postopale proti svojim duhovnikom, ako bi sodelovali ali vohunili za fašiste." Javni tožilec je tudi povabil tujezemske časnikarje in odvetnike, da si ogledajo dokumentarno evidenco, vključivši na stotine pisem, govorov in časniških poročil, ki dokazujejo krivdo obtoženih duhovnikov in škofa.

Še predno se je obravnava proti škofu Stepinacu pričela, je že ameriška katoliška duhovščina zaupila, da je Stepinac nedolžen in je le žrtev "komunističnega" preganjanja cerkve. Čim je duhovnik postavljen na zatožno klop, je takoj "nedolžen" pa naj bo še tako kriv. Tega gesla se poslužuje reakcija v vseh slučajih. Če pa je uradno dokazano in nepobitno utemeljeno, da je eden ali drugi "nedolžnih" še odgovoren za izdajstvo, ki ga je posredno ali neposredno sam izvajal ali radi svoje visoke pozicije bil odgovoren, da so ga izvajili njegovi podrejeni duhovniki, tedaj je sama "laž in izmišljotina" brez vsakih dokazov!

Saj se poznamo. Gliha vkup štriha!

Ameriški tisk ni imel slike zagrebškega škofa, pa se je obrnil na jugoslovansko ambasado v Washingtonu. Izročena je bila fotografija, ki kaže "poglavnika" Paveliča pred skupino višje zagrebške duhovščine, med njo nadškof Stepinac s tiaro na glavi. Očividno se tisku celotna skupina ni dopadla, posebno menda ne navzočnost morilca hrvaškega naroda Ante Paveliča, pa je censor izrezal le škofa, ostalo njegovo tovarišijo pa je vrgel v koš. Bila bi slaba "politika," če bi ameriški tisk kazal škofa v družbi s Pavelićem. Originalna fotografija je priobčena v septemberski številki bulitena Združenega odbora.

Če kdo preganja vero in cerkev, jo preganja izdajalsko delovanje njenih nekaterih predstavnikov.

**Mirko G. Kuhel**, tajnik SANS-a

# Sodnijski proces proti slovenskim izdajalcem

(nadaljevanje)

Kot "generalni inspektor" vsega domobranstva je Rupnik zlasti skrbel za pomnožitev te formacije. Skupno z Roesnerjem sta izdajala proglas o mobilizaciji vseh sil v domobranstvu, da bi čim bolj zaščitil okupatorjev umik pred zmagovito Jugoslovansko armado. Istočasno sta podpirala Muhajlovićeve četnike in dajala materialno pomoč znanemu črnorokcu Janezu Marnu-Črtomiru in kuratu Petru Križaju.

**Nacistični SS general Rosener je nad slovenskim prebivalstvom samostojno izvajal teror**

Obtoženi Ervin Roesner je od januarja 1942 kot predstavnik nacistične stranke v svojstvu višjega SS- in policijskega vodje na tako imenovanem "Obrambnem področju XVIII," v katerega je bil vključen po Nemcih zasedeni del Slovenije, po italijanski kapitulaciji pa tudi tako zvana "Ljubljanska pokrajina," načeljeval SS-formacijam redarstveni policiji, varnostni policiji in obveščevalni službi. Kot poveljujoči general zaledja armadne skupine C (Kesselring) do 1944, nato armadne skupine "E" (Loehr) je bil višji komandant vojnih ujetnikov, po italijanski okupaciji pa poveljujoči general "Korpusa skupine Roesener" in Rupnikov svetovalec pri "Pokrajinski upravi" v Ljubljani.

Poleg podrejenih SS-formacij in policije je poveljeval na svojem področju tudi enotam redne vojske ter strankinim vojaškim formacijam "Wehrmannschafta," Volkssturma ter "Slovenskemu" in "Gorenjskemu domobranstvu."

S pomočjo tega oboroženega in vohunskega aparata je z brezobzirno kršitvijo mednarodnih predpisov samostojno izvajal nad okupiranim prebivalstvom uničevalni teror, bil pobudnik množičnih umorov, prisilnega izseljevanja prebivalstva Jugoslavije v koncentracijska taborišča, nasilnega raznarodovanja, požigov in neštetih drugih vojnih zločinov.

**Roesnerjeva množična preseljevanja Slovencev**

Obtoženi Roesener je izvajal preseljevanje zavednih Slovencev iz njihovih domov. *Okoli 30,000 Slovencev je bilo odgnanih v Srbijo in na Hrvatsko, ob Sotli in Savi je bilo v strnjenem pasu razlaščenih in izseljenih okrog 60,000 kmečkih prebivalcev, ki so jih odgnali v notranjost rajha na suženjsko delo. Odrejal je množično streljanje talcev in podpisoval razglase o usmrtitvah. Talci so padali po vsej Sloveniji, zlasti v Begunjah, Celju, Mariboru, Dragi, Frankolovem in drugod. Število žrtev sega v tisoče.*

*Za iztrebljenje slovenskega naroda se je posluževal množičnih aretacij in odgonov v koncentracijska in delovna taborišča v Nemčiji. Nadaljnje terористično sredstvo je bilo rušenje in uničevanje strnjenih naselij ali objektov.*

*Obtoženi Roesener je proti mednarodnemu vojnemu pravu odrejal, da se ujeti borci Narodne-osvobodilne vojske in Partizanskih odredov Jugoslavije ubijajo, rušijo in uničujejo bolnišnice, ubijajo ranjenci, ukazoval bombardiranje odprtih naselij in izvrševanje neštetih zločinov nad civilnim prebivalstvom. Na zločinski način je vodil borbo zoper zavezniško zračno silo s tem, da je zapovedoval ubijanje zavezniških pilotov, ki so se v sili spustili na ozemlje Slovenije.*

Obtoženi Roesener je oktobra 1943 po Rainerjevem nasvetu in *na pobudo in prizadevanje soobtoženega Rupnika in drugih domačih izdajalcev odredil ustanovitev "Slovenskega domobranstva" in ga vključil v sestav svojega korpusa.*

Pri tem ga je podpirala domača protiljudska klika, ki mu je nudila za sodelovanje razbite ostanke MVAC (Miliiza Voluntaria Anti Communista) in Mihajlovićevih četnikov.

*Obtoženi Roesener je gmotno podpiral Mihajlovićeve četnike, podpolkovnika Prezlja, črnorokca Janeza Marna na Dolenjskem in druge izdajalce, ki so nad slovenskim prebivalstvom izvajali največji teror in banditizem.*

Po kapitulaciji Italije je sprejel v sestav Gestapa Hacinovo "politično policijo."

Ob koncu 1944-45 je obtoženi Roesener *pognal slovensko prebivalstvo od 16. do 50. leta starosti na prisilno delo vzdolž vse Slovenije* v okviru tako zvane "Pollakcije," ki jo je podprl tudi soobtoženi Rupnik z organiziranjem "slovenskih pionirjev."

**Škof Rožman se je takoj po okupaciji postavil odkrito v službo okupatorja**

Obtoženi Gregorij Rožman se je v skladu s sklepi dogovorjenimi na sestanku reakcionarnih elementov iz vrhov bivše S(lovenske) L(judske) S(tranke), *ki je bila v Ljubljani neposredno pred napadom na Jugoslavijo, takoj postavil odkrito v službo italijanskega in kasneje nemškega okupatorja ter je sam kakor tudi njegov škofijski dvor postal center zbiranja in izdajalskega delovanja združenih kvislinških elementov v Sloveniji ves čas sovražne okupacije.*

Izkoriščujoč svoj položaj ljubljanskega škofa je zlasti *poslal v službo okupatorja protiljudski del slovenske duhovščine, mu dajal navodila in preko njega izvajal protinarodne načrte in akcije v korist okupatorja, dočim je na drugi strani poštene duhovnike, ki so ostali zvesti svojemu ljudstvu in skupno z njim vodili borbo proti okupatorju, preganjal, obsojal in jim grozil z izključitvijo iz cerkve.* Na ta način je obtoženi Rožman aktivno in samoiniciativno—*pri tem so ga seveda podpihovali določeni reakcionarni krogi v inozemstvu* — vodil izdajalsko delavnost in služil okupatorju v izvajanju njegovega načrta za iztrebljenja in raznarodovanje slovenskega naroda in za dušenje osvobodilne borbe.

**Rožman izraža Mussoliniju veliko veselje zaradi zasedbe slovenskega ozemlja**

V ta namen je 22. aprila 1941 v Ljubljani obiskal fašističnega "Visokega komisarja" Graziolija in mu izročil svoje pozdrave ter vse duhovščine z ozemlja, zasedenega po italijanskih četah, zagotavljajoč mu popolno sodelovanje duhovščine s fašistično Italijo. (SANS je objavil zadevni članek iz "Slovenca" in sliko).

*Dne 3. maja 1941 je poslal Mussolinijo posebno spomenico, v kateri izraža veliko veselje zaradi zasedbe slovenskega ozemlja po italijanski vojski in vključitvi slovenskega ozemlja v italijansko kraljestvo. V spomenici izraža brezpogojno vdanost in obljublja Duceju neomajno sodelovanje.*

V škofijskem dvorcu je obtoženi Rožman na pobudo italijanskih okupacijskih funkcionarjev generalov Roatte in Robottija skliceval razne predstavnike bivših strank, da bi obsodil napore slovenskega naroda za njegovo osvoboditev. Tako je 16. februarja 1942 na enem izmed takih sestankov izdelal predloge za svoje sodelovanje z italijanskimi oblastmi.

*Stavil je predloge, ki naj bi omogočili italijanskemu okupatorju, da bi naglo vzpostavil red in mir v tako zvani "Ljubljanski pokrajini" ter zadušil osvobodilno gibanje. Ti predlogi so bili formulirani v obliki napak, ki jih je okupator zagrešil in jih naj odpravi, ker je:*

a) dovolil bivanje v Ljubljani množici bivših oficirjev jugoslovanske vojske, ki nimajo prav nobenega razloga bivati tu in ki bi lahko služili za vodilne oficirje upornikom;

b) dovolil vstop v "Ljubljansko pokrajino" množici beguncev iz okupirane nemške Slovenije in jim dovolil bivati na tem teritoriju;

c) ni uvedel kontrolne izkaznice—"carta di residenza";

d) je pustil radijske aparate v rokah zasebnikov, z utemeljitvijo, da se po radiju širijo najrazličnejše vesti, ki krepijo odporniškega duha in ki širijo narodno osvobodilno gibanje ter razna navodila in propagandne vesti;

e) da dela premalo italijanske propagande in da letaki "Antiboljševiška Ljubljana" dosezajo nasproten učinek;

*(Nadaljevanje sledi)*

# Miha Krek je vodja svetovne propagandne organizacije za obrambo škofa Stepinaca

RIM, 19. sept. — (Poroča Peter Furst, korespondent O.N.A.) — V razmahu je veliko obrambno gibanje za obtoženega zagrebškega nadškofa dr. Alojzija Stepinaca, ki ima za seboj podporo Vatikana in katoliških beguncev iz Jugoslavije.

Katoliški begunci pravijo, da so začrtali v Zed. državah večjo in boljšo obrambno kampanjo, kakor pa je bilo gibanje za obrambo Draže Mihajlovića, ki je bil 17. julija usmrčen v Belgradu kot kolaborator z Nemci in Italijani.

Dr. Miha Krek, ki velja za vodilnega političnega vodjo vseh katoliških proti-sovjetskih elementov, ki so pribežali v Italijo, je rekel temu korespondentu, da se nadeja takoj sestati s predstavniki poljskega gibanja gen. Andersa in ž njim govoriti o načrtih za Stepinacovo obrambo.

Krek, bivši član jugoslovanske kraljeve vlade, ki sedaj stoji na čelu takozvani "Intermare" skupini, v kateri so organizirani vsi proti-ruski elementi iz centralne Evrope, je dejal:

Jasno je, da je maršal Tito napovedal vojno katoliški cerkvi. Jugoslovanski katoličani bodo storili vse, kar je v njih moči, da pridobe za obrambo škofa Stepinaca podporo vsega katoličanstva na svetu."

Bivši slovenski klerikalni vodja je rekel, da je bilo treba najprej dobiti podporo Vatikana in da se je to že doseglo. Drugi korak pa bo, zbuditi zanimanje za Stepinacev slučaj širom katoliškega sveta, zlasti v demokratičnih deželah.

"Pri tem se lahko zanašamo na pomoč od strani ameriško-hrvaškega in katoliškega časopisja v obče," je dejal Krek.

# UREDNIKOVA POŠTA

**40-letnica "Slovenskih Sokolic"**

Cleveland, O. — Kakor vsako leto smo se tudi letos pripravile članice društva "Slovenske Sokolice" št. 442 SNPJ, da bomo obdržavale plesno veselico, s katero bomo praznovale 40-letnico, odkar je bilo ustanovljeno naše društvo "Slovenske Sokolice", kot samostojno društvo.

Naše društvo je po letih eno najstarejše žensko društvo pri Slovenski narodni podporni jednoti. "Slovenske Sokolice" je bilo prvo društvo napredno mislečih žena v Clevelandu. Štirideset let je že precejšnja doba, v kateri se vsakomur veliko izpremeni. Tako se je marsikaj spremenilo tudi pri našem društvu.

Ob tem času imamo samo še eno ustanovno članico pri "Slovenskih Sokolicah", pa tudi ona ni tukaj med nami, pač pa je v stari domovini. Ta članica je dobro poznana Zofka Birk, ki je pred odhodom v domovino živela v Clevelandu, kjer so vodili znano "Birkovo dvorano" in gostilno na St. Clair Ave. in E. 60 St.

Poleg omenjene Zofke Birk živita v Clevelandu še drugi dve ustanovni članici, katere so pa ob tem času članice drugih društev SNPJ. Od teh je istotako dobro poznana in napredna slovenska žena Nežka Zalokar, druga pa Mary Peterlin.

Samostojno društvo "Slovenske Sokolice" je bilo ustanovljeno leta 1906 v Clevelandu. Pozneje je postalo to društvo podružnica Slovenske delavske podporne zveze v Conemaugh, Pa. Z združitvijo SDPZ z SNPJ leta 1921, je naše društvo dobilo številko 442 SNPJ.

Ob naši 40-letnici obstanka vabim vse članice društva, ustanoviteljice, prijateljice in prijatelje, da bi nas prišli obiskati na našo veselico v soboto 12. oktobra zvečer v Slovenski narodni dom na St. Clair Ave., da bi se z nami poveselili ob tej obletnici. Naše članice nam obetajo postrežbo v kuhinji in s pijačo, za kar smo se dobro založile z vsem.

Za ples bo igral poznani Johnny Zalokarjev orkester. Ob zvokih te godbe bo vse rado plesalo, mlado in starejše. Glavno je, da pridete in ob tej priliki res ne bi smelo manjkati nikogar. Društvo "Slovenske Sokolice" št. 442 SNPJ podpiramo razne kulturne in prosvetne ustanove in darujemo kolikor pač zmoremo v razne dobrodelne namene. Vabim tudi člane in sesterskih in bratskih društev Slovenske narodne podporne jednote v Clevelandu, da bi nas posetili ob našem 40-letnem jubileju v soboto 12. oktobra v avditoriju in v prizidku Slovenskega narodnega doma.

Frances Legat,
predsednica.

**Seja odbora za spomenik**

Cleveland, O. — V soboto 12. oktobra zvečer se bo vršila seja odbora za spomenik vojakov v okrožju Slovenskega delavskega doma. Ker je ta seja jako važna, ste prošeni vsi zastopniki društev, da se iste udeležite. Ukrepali bomo radi olepšanja vrta okrog spomenika in še več drugih važnih stvari.

Naša veselica, katera se je vršila 29. septembra, je v vseh ozirih izborno izpadla. Najlepša hvala delavcem, kateri ste na en ali drug način pripomogli k tako lepemu uspehu.

Naj še omenim fante od društva Utopians, kateri so nam do sedaj še na vsaki veselici pomagali v točilnici. Natančen izid veselice bo podan na seji 12. oktobra. Zato bodite gotovo navzoči vsi zastopniki.

T. Gorjanc, zapisnikarica.

**Zadnji opomin**

Članstvo društva "Srca Jezusovega" (samostojno) tem potom zadnjič opominjam, da se v nedeljo 13. oktobra od 1 do 4 popoldne gotovo zglasite za čeke, ki jih boste dobili ob razpustitvi društva. Zglasite se v sobi št. 3 staro poslopje SND na St. Clair Ave., kjer smo navadno zborovali. Ne pošiljajte po čeke otrok, ker otrokom ne bomo dali čeka in s tem boste napravili samo več dela tajniku in odboru, ki ima na skrbi, da vsak dobi, kar mu pripada. Prinesite s seboj tudi svoje plačilne knjižice za izkazilo.

Frank A. Turek, tajnik.

## Povest iz Rainbow bolnišnice

To je ena izmed znanih prizorov v Rainbow bolnišnici, kjer se zdravi 65 pokvarjenih otrok iz širšega Clevelanda. Otroci si želijo, da bi se skoraj mogli pridružiti svojim tovarišem. Ta bolnišnica se vzdržuje z darovi zbranimi v Community Chest, zato dajmo prispevati v ta sklad, otroci se na nas zanašajo za nadaljno podporo.

# Mlinarjev Janez

**Spisal: F. Kočevar**

*(Nadaljevanje)*

Takoj nato se zabliskajo konjem podkve in v divjem diru je šlo proti ogrski meji. Tretje jutro na vse zgodaj se jim odpre razgled na ogrski Stolni Beligrad. Ivan Sibinjski je stal vprav v linah, ko so naši Slovenci v divjem diru pridirjali v mesto, da se je kar prah delal za njimi. "To so Slovenci," je dejal Sibinjski vitezom, "poznam jih po njihovih bronastih čeladah in pogumnem in zvonkem ukanju, katero je pridobilo že marsikako zmago. Pod celjskim grofom Hermanom so Slovenci s svojo hrabrostjo pri Nikopolju na Bolgarskem rešili vso ogrsko armado gotovega pogina. Sedaj se nam pa ni treba več bati, kajti zmaga nam bo gotova. Dobro jih poznam, kaki ljudje da so. Vsak je junak od nog do glave, kjer zadene, iskra šine, šest jih pade, kjer porine, grad vali se v sip in prah! Kako pa bi bil tudi grof Urh tako mogočen, če bi ne imel Slovencev!"

Vitezi vstanejo in gredo s Sibinjskim prihajajoči četi nasproti. Pridružil se jim je tudi Kapistran. Jako lepo so sprejeli došle Slovence. Sibinjski je povabil Mlinarjevega Janeza takoj k sebi v šotor na pojedino, ter se je jako ljubeznivo z njim pogovarjal o slovenskih junakih, o starih slavnih bojih, o grofu Urhu, svojem najzlobnejšem sovražniku in o marsikaterih drugih domačih zadevah. Kmalu sta postala taka prijatelja, da je Sibinjski v bojnih zadevah vprašal tudi Janeza za svet in je bil Janez takorekoč njegova desna roka.

Tri mesece so že polegali naši junaki v Stolnem Belemgradu, čakajoč, da se zbere križarska vojska. Da jim ni bilo vendar preveč dolgčas, so se vadili pridno dan na dan v orožju. Janezu ni bil nihče kos. Marsikaterega ogrskega prešernega mogotca in marsikaterega nemškega viteziča je dvignil krepko s svojo jelšovo sulico iz sedla in ga posadil na pesek. Imel je čvrstega in ognjevitega konja Zelenka in vsi so mislili, da je Janez zaradi tega tako spreten, ker ima tako čilega konja. Obetali in ponujali so mu po sto in sto zlatov zanj, toda zastonj. Zelenko ni bil nikomur naprodaj. Ob takih prilikah je Janez vedno rekel: "Sam sem si ga izredil in sam ga hočem jahati, dokler me Bog ohrani pri življenju.

Listje je jelo že rumeneti in nastopila je jesen. Sedaj je bila že vojska skupaj. Tri dni pred odhodom glavne armade je poslal Sibinjski teharsko četo naprej za predstražo. Pred turški Beograd dospevši, so se utaborili križarji tako okoli trdnjave, da so jo popolnoma obkolili. Sibinjski bi ne bil rad prelival krvi in zato je sklenil, trdnjavo izstradati. — Toda zmotil se je. Turki namreč so bili z živežem tako založeni, da bi bili oblego prenašali leta in leta, ne pa le nekaj tednov.

Vojski križarski tako obleganje ni bilo prav nič po volji, posebno je pa naše Teharjane silno jezilo, da se jim nikjer ne pokaže prilika, kjer bi jim bilo mogoče izkazati svojo hrabrost. Sibinjski, ki jih je dobro poznal, je to kmalu opazil. Da bi mu ne postali popolnoma nevoljni, jih je pošiljal vsak dan na ogled, danes semkaj, jutri tjakaj. — "Akoravno jih je le mala peščica," je rekel večkrat svojim tovarišem, "so mi vendar ljubši, kakor pol ostale vojske. Vsak je junak od nog do glave brez izjeme, vsak vam stoji v boju nepremagljiv kakor skala. Pač niso zastonj slovenske krvi."

Nekega večera se povrne teharska četa v tabor z novico, da gre obleganemu Beogradu neštevilna vojska nasproti, ki jo je četa opazila z vrha visokega hriba. Sultan Mohamed je zvedel namreč, da je prišla križarska vojska pred Beograd, katerega hudo stiska. To ga je tako razsrdilo, da je zbral nemudoma silno vojsko divjih janičarjev in spahijev, da osvobodi Beograd.

Sibinjski postavi vsled te novice še tisti večer vso svojo vojsko v bojni red. Teharjane uvrsti na lastno prošnjo na sredo, na najnevarnejše, a tudi najčastnejše mesto. Celo noč je ostala križarska vojska v bojnem redu. Zjutraj se je privlekla gosta megla od Donave in Save in je zavila ves krščanski tabor v svoj sivi plašč. Ko se je okoli desete ure, po solnčnih arkih preganjana, jela dvigati, zagledajo kristjani pred seboj Turka ki listja in trave, ki se je čez noč utaboril in utrdil po nasprotnih gričih. Med nasprotnikoma ni bilo več prostora, kakor ga je dajala precej ozka dolinica, ki se je razprostirala med obema srditima vojskama. Turki so od daleč obkladali kristjane grdo s klaverskimi psi. "Le pridite nam pod roke, vas bomo že zdelali, kakor se spodobi! Naše sablje so jako željne gjaverske krvi, katere že dolgo niso pile!" Tako psovanje je križarje tako razkačilo, da so nestrpno čakali znamenja za pričetek boja, kar je Sibinjski vedno odlašal. Predobro je namreč poznal izkušeni vojskovodja turško bojno lokavost in se je skrbno čuval, napasti jih v utrjenem taboru. Čakal je torej toliko časa miren v lastnem taboru, da so se jeli Turki z utrjenih gričev spuščati v dolino, kjer jih je bilo kmalu vse polno. Strašno zaženo svoj bojni krik "Allah, Allah!" — in uprav, ko se razdeli križarska vojska v posamezne čete za naskok, zapojo kristjanske trobente in bobni.

Mlinarjev Janez in za njim drugi teharski fanti spodbodejo svoje čile konje in dero viharju enako nad sovražnika. Naravnost na sredo so namerili. Grozen boj, prav mesarsko klanje se je vnelo na vseh straneh, kajti globoko sta se zajedli krščanska in turška vojska ena v drugo. Nobene meje ni bilo več med njima. Tukaj so plapolale visoko v zraku zastave s križanim Izveličarjem, ondi pa se je svetil polumesec. Tu so se lesketale svetle čelade in železni oklepi v jutranjem solncu, ondi pa se je utrinjalo dragoceno kamenje po turbanih in pasovih. Tu so klicali sveto ime Jezusovo, ondi pa svojega preroka Mohameda.

Najsprednji je bil Mlinarjev Janez na velikem svojem Zelenku s teharskim praporom, na katerem sta bili videti dve zvezdi. Kamorkoli je segel njegov meč, mu je sledila smrt, je odletel turban, s katerim je bila ovita turška glava. Celo janičari, groza in trepet vsega krščanstva, se ga plaho ogibljejo. Kakor črtalo po ledini, tako je rezal Janez s svojim mečem brazdo v turške vrste, za njim pa teharski fantje drug za drugim vedno bolj na široko. Kmalu je bila mala jedrovita teharska četa kakor klin zajedena v turško vojsko, da jo razkolje na dvoje. Kakor uniči mlinski kamen, prazen tekoč, samega sebe, teroč in drgnoč se ob tovariša pod njim ležečega, tako bi se bili tudi tukaj obe vojski druga drugo uničili, predno bi se bila katera le za ped umaknila. Na obeh straneh junaki brez primere, povsod nepopisen srd in neustrašljiv pogum. Že čez malo časa je jel teči na dnu doline potok krvi proti Donavi, toliko že je zahteval boj smrtnih žrtev. —

*(Dalje prihodnjič)*

**Vaš donesek za otroško bolnico v Sloveniji bo znak ljubezni in spoštovanja do potrebnih. V ta namen lahko prispevate tudi v uradu "Enakopravnosti"!**


**AUGUST KOLLANDER**

v Slov. Nar. Domu,

**6419 St. Clair Ave.**

•

**POŠILJA DENAR** v Jugoslavijo, Trst, Gorico, Avstrijo, Italijo in druge kraje; vsaka pošiljatev je jamčena;

•

**PRODAJA ZABOJE** za pošiljanje hrane in obleke v staro domovino in sprejema tudi zaboje za odpošiljanje v stari kraj.

•

**Pri Kollanderju boste vedno dobro postreženi.**


## Novice iz stare domovine

Posneto iz "Slovenskega poročevalca"

### PLANŠARSKA KOČA NA RADOVLJIŠKI PLANINI

Živinorejska zadruga v Radovljici je v nedeljo 4. avgusta odprla svojo kočo. Že na predvečer otvoritve je dospelo okrog 100 izletnikov na Radovljiško planino na Jelovci, kjer se na lepi razgledni točki na Visokem vrhu dviga čedna planinska stavba. Ob kresnem ognju in prepevanju narodnih in partizanskih pesmi, je potekel lep večer.

V nedeljo zjutraj je dospelo še nekaj ljudi, tako da je prisostvovalo slovesni otvoritvi, ki se je začela ob 11 uri, nad 150 ljudi. Slovesnost je otvoril Alojz Žerovc, ki je pozdravil navzoče in se zahvalil za tako obilno udeležbo. Govoril je tudi tajnik mestnega odbora OF Martin Prešeren in poudaril vrednost storjenega dela, ki presega 65,000 din. Napravili so 4900 prostovoljnih delavnih ur in 300 prostovoljnih voženj. Vrednost koče, ki je 8 metrov široka in 17 metrov dolga, ima kuhinjo in 4 sobe, druga polovica zgradbe pa služi za hlev, bo znašala, ko bo notranje popolnoma dodelana 180,000 din. Zadruga je začela graditi z gotovino 20,000 din.

Nova koča ni važna samo za planšarsko živinorejo, temveč je zaradi svoje izredno ugodne lege na Jelovški planoti važna tudi za tujski promet in turizem. Nova izletniška postojanka, okoli katere se širijo prekrasni smučarski tereni, je dostopna iz Radovljice in od postaje Soteska. Lepa slovesnost je bila zaključena s petjem "Hej Slovani" s spremljevanjem harmonike.

*

### KULTURNI DOM NA PRAGERSKEM

V nedejo 4. avgusta, je prosvetni odsek OF na Pragerskem priredil kulturno prireditev, katere se je udeležilo lepo število domačinov in tujcev. Čisti dobiček te prireditve bodo uporabili za dograditev Kulturnega doma, ki se zaradi pomanjkanja denarnih sredstev doslej ni mogel dovršiti in radi tega vsa dela na domu že več kot dva meseca počivajo. Ker pa čisti dobiček ne bo zadostoval za dovršitev del na Domu kulture, je sklenil prosvetni odsek OF, da razpiše notranje posojilo. Tako si bodo Pragerčani z lastnim delom in z lastnimi sredstvi postavili Kulturni dom, kjer se bo narod izobraževal in razvedril.

*

### USPEHI V TOVARNI LAKOV V DOMŽALAH

V tem podjetju si prizadevajo izboljšati način dela in v zvezi s tem uspeti, da bi se znižali proizvajalni stroški. V mesecu juniju so na predlog topilniškega mojstra po več poizkusih ugotovili, da bodo mogli z nekim drugim načinom dela pri specialnem Bifaxlaku prihraniti na leto za okrog 13,000 din surovin. Z novim načinom dela pa tudi ves postopek pri izdelavi tega specialnega laka bolj gladko poteka. V večni želji, da bi čimveč prištedili na surovinah, so meseca julija izboljšali konstrukcijo rezervoarjev za bencin, s čimer so zmanjšali izgube.

*

### REČANI POMAGAJO TRŽAČANOM

Dopisnik Tanjuga poroča, da je prebivalstvo Reke poslalo v znak solidarnosti z antifašisti cone A, ki morajo še sedaj trpeti v zaporih, komisiji za skrbstvo političnih jetnikov v Trstu 150,000 lir s prošnjo, da jih porabi za pomoč zaprtim antnfašistom.

*

### VAŽNO GLEDE ŠTUDIJ V INOZEMSTVU

Beograd, 10. avgusta, (Tanjug). — Ministrstvo financ FLRJ opozarja vse dijake, njihove družine, odnosno varuhe, ki želi zaradi študija prejemati denar v inozemstvu, da morajo imeti vsi tisti, ki študirajo v inozemstvu v šolskem letu 1946—47 predhodno odobritev komiteta za šolo in znanost pri vladi FLRJ. Brez pristanka komiteta za šolo in znanost, ministrstvo financ ne bo dalo nikomur odobrenja za pošiljanje denarja v inozemstvo zaradi vzdrževanja, odnosno pomoči študentom.

*

### DOBRI IZGLED ZA NAMIZNO OLJE V SLOVENIJI

Po vsej Ljudski republiki Sloveniji so leto posadili lepe predele zemlje s sončnicami. Toliko nasadov oljnic ni bilo še nikdar preje v Sloveniji. Treba je čimpreje poskrbeti za olje in maščobo delovnemu ljudstvu v zadostni količini. Organizirano bo tudi zbiranje bukovega žira, ki ga bo letos obilo. Ljudske oblasti so po zadrugah osnovale takozvane izmenjalnice, v katerih bodo zamenjavali oljno semenje za olje. Tako bodo pridelovalci sončnic in ostalega oljnega semenja takoj ob oddaji dobili olje.

Delavci v državni tovarni olja v Slovenski Bistrici kažejo velik delovni polet. Povečali so proizvajalni načrt olja za 22 odstotkov. Pri tem se je odlikoval obratovodja Alojz Kranjčič, ki je s tovarišema Henrikom Hverhom in Jakobom Marotom izvršil delo pri valjčnih napravah v štirih dneh.

*

### BENEŠKI SLOVENCI KLIČEJO NA POMOČ

Dopisnik Tanjuga iz Trsta poroča, kako si ljudstvo Slovenske Benečije želi mirnega življenja v Jugoslaviji, priča pismo antifašista iz Šentlenardke doline tovarišu Edwardu Kardelju v Pariz:

"Zaradi pravice, ki jo imam in željo, da bi bila Benečija priključena k Jugoslaviji, so me večkrat zaprli; bil sem preganjan in zasramovan. Zadnjič so me aretirali 15. julija karabinerji iz Št. Lenarda. Dva dni mi niso dali nič jesti in ko sem jih prosil za košček kruha, so mi odgovorili: "Izdajalcem svinec!" Pretepali so me in vpili, da sem prodal Titu Benečijo. Ko so me vprašali, kaj mislim, sem jim povedal, da sem Slovenec, da bom ostal in da se bom za svoje pravice boril in če bo treba zanje dal tudi svoje življenje. Čez nekaj dni so me ameriški vojaki odpeljali v Čedad. Eden izmed njih me je močno udaril po obrazu. Pozneje sem zvedel, da je to italijanski fašist, ki se skriva pod ameriško uniformo in srdito preganja Slovence.

"Tako se godi danes z zavednimi Slovenci. Strašno je živeti pri nas v Benečiji. Fašisti so kakor stekli psi, se zaganjajo v nas in gotovo ne brez vednosti De Gasperija. Kaj bo z nami, če Benečija ne bo priključena k Jugoslaviji?

"Prosimo Vas, storite vse, kar Vam je mogoče, da bomo priključeni k naši domovini Jugoslaviji, da bo prenehalo to grozno suženjstvo, da bomo tudi mi z vsemi jugoslovanskimi brati uživali tisto svobodo, za katero smo se borili dolga leta in se moramo še danes boriti."

*

### ŽELEZNIŠKI PREDOR PRESERJE - BOROVNICA

Za novo progo proti Trstu je bilo treba predreti pri Borovnici hrib, ki je bil progi na poti. Gradbeno vodstvo in delavstvo se je lotilo te težke naloge in si zastavilo cilj, da zgradijo predor do srede septembra. Predor bo dolg 80 metrov, visok 7 metrov, pri čemer je upoštevana tudi eventualna elektrifikacija proge, širok pa bo 8.5 metrov. Zgrajen bo za dvotirno progo. Dela se vršijo v Dolomitski skali, ki je na zraku krhka in je treba zato stene obložiti z betonom debelim 40 cm.

Prebijanje rova se je pričelo tako, da je bil narejen najprej spodnji rov, nato pa presek do vrha. Delavci so izbili kaloto (svod), prva partija je začela odmetavati iz kalota materijal skozi presek v spodnji rov, kjer so vozički, ki odvažajo material v nasip proti Dražici. Sledijo zidarji in delavci, ki kaloto betonirajo.

Kalota je izvršena in s tem je poglavitno delo opravljeno. Graditelji predora zastavljajo vse sile, da predajo gradbeni upravi rov v določenem roku. Največje delo so opravili pri prebiranju hriba minerji - Ličani, domači minerji pa so se med delom tudi tako izvežbali, da ne zaostajajo. Zidarji so po večini Dalmatinci iz okolice Senja. Kamnoseška dela pri portalih — vhodih v prostor izvršujejo Dalmatinci pod vodstvom Mileta Butorca.

*

### ITALIJANI ODVAŽAJO STROJE IZ TOVARN

Italijansko vodstvo cementarne v Anhovem v Soški dolini je pričelo demontirati v tovarni razne stroje in jih odvažati v notranjost Italije. Dne 25. julija sta prišla v tovarno dva velika kamiona, na katera so neznanci začeli nakladati razne dele strojev in druge predmete, ki so nujno potrebni za obratovanje tovarne. Delavci, sami Slovenci, so to zapazili in šli takoj protestirati k ravnateljstvu, ki pa ni dalo o zadevi nobenega točnega odgovora.

Sindikalni odbor Enotnih sindikatov tovarne je sklenil, da bo delavstvo odsej preprečilo vsak poizkus nadaljnega odvažanja strojev iz tovarne. Vsakdo se zaveda, da je to izvažanje v zvezi s pripadnostjo Soške doline k Jugoslaviji in da hočejo italijanski voditelji tovarne sedaj, ko spada Soška dolina še pod upravo ZVU, odvleči čimveč stvari v Italijo.


Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

**THE MAY CO'S BASEMENT**

**Za večje žene**

**SUITS**

in

**OBLEKE**

**Krojaško ukrojeni vse-volneni suit**

Solidno sive ali sivo pisani krojaško ukrojeni suit za manjšo ženo. Privlačni kroji in z dvema gumbama. Mere 18½ do 24½ za dekleta in žene.

(na levi)

**18.40**

**Obleke z Nailhead okraskom**

Tu je zelo privlačno ukrojena obleka, ki vam bo odgovarjala za jesenske in zimske potrebe. Črne, aquar, fuschia ali sive barve, 50% čista volna, 50% bombaževina, okraski z zlatobarvnimi "nailheads." Mere 38 do 44 za dekleta in žene.

(na desni)

**8.95**

# PISMA IZ STAREGA KRAJA

## Zakaj so domobranci bežali?

Mr. Frank Rupert iz 19303 Shawnee Ave. je prejel od svoje sestre Mary Bobnar in njenega sina Stankota naslednje zanimivo pismo. Sestra biva v Vevči vasi, sin pa stanuje v Zgornjem Kašlju.

"Zgornji Kašelj,
15. junija 1946

"Dragi mi brat in stric!

"Pišem Vam kot nečak Ivan in v imenu Vaše sestre, moje mame. Jaz sem bil ravno štiri leta pri partizanih ali v Jugoslovanski armadi. Pišete, da ste dobili pismo od družine Holozanj, kateri se nahajajo na Koroškem in da jim gre slabo. No ja, kar so zaslužili najbrže še nimajo, ker Holozonjova družina sploh ne zasluži drugega, kot vislice. Ako bi se tukaj pojavili, bi jih ljudje sami pobili. Kaj pa je tudi on delal tukaj, sin Milan in oče, kot tudi mati. Največ so oni krivi, oziroma veliko so krivi grozot pri sv. Urhu. Ravno Holozan je kriv, da so odpeljali mojo sestro Minko, da je potem umrla strašne smrti v taborišču Oschwiecu. On je strahoval celo poljsko faro, vsi so se ga bali. Vlačil je nedolžne ljudi za Savo in jih tam trpinčil ter mrtva trupla metal v Savo ali jih je pa zakopal v mivko (pesek) blizu Save.

"Nobene njegove žrtve nisi spoznal po obrazu, ker je bil vsak tako zbit, samo po obleki so še spoznavali sorodniki svoje ubite drage. On je bil eden glavnih pri "Črni roki". Zato naj mu le gre slabo, še vse premalo mu gre slabo. Saj bo prej ali slej tudi njega doletela pravična kazen, ne bo ji ušel. Prosil bi Vas, da bi nam natančno opisali njegovo Vam poslano pismo, ker bi nam tu prišel zelo prav.

"Mama pravi, da ja ne bi Vi mogoče poslali mu kakšno pomoč v hrani ali pa da bi mu pomagali prevoz v Ameriko. Mislim, da se zavedate, kaj ste in zakaj so se borili Vaši sinovi. Na podlagi tega Vam je in mora biti onemogočeno le malenkostna pomoč takemu narodnemu izdajalcu in vojnemu zločincu. Ako lahko pomagate komu, pomagajte res revežem, kateri so postali reveži radi fašistov, ne pa pomagati tistemu, kateri se je boril v vrstah fašistov in jim pomagal klati ubogo slovensko ljudstvo.

"Zakaj pa so bežali na Koroško? Saj Vam mora dati vedeti že njihov beg, da so bežali pred pravico in pred pravično kaznijo. Pa naj bo dovolj o tem, saj bo končno vsak zločinec dobil zasluženo kazen, ne bo ji ušel, pa magari gre kdo tudi v Ameriko ali na drugi konec sveta. Nekoč ga bo našla pravica in vsak bo odgovarjal za svoje zločine.

"Jaz ne čutim nobenih posledic partizanstva, čeprav sem bil trikrat ranjen. Ponosen sem pa vseeno, da sem se boril na pravi strani in se bom še, ako bo treba. Saj še ni pravica na svetu. Vam so gotovo znane spletke radi Trsta, kateri nam pripada po vsej pravici.

"Torej Trst hočejo dati Italiji kot nagrado, ker se je borila na strani fašistov in Nemcev. Italija se je borila proti zavezникom proti Ameriki, Angliji in Rusiji. Nam Jugoslovanom, ki smo se borili rama ob rami z zavezniki proti krivični fašistični Nemčiji in Italiji, nas hočejo pa kaznovati s tem, da nam odvzamejo Trst, katerega pa mi ne damo in ga tudi ne bomo dali in če bo treba, se bomo še odločno borili proti tej krivici.

"Titova parola je popolnoma pravilna in jo bomo tudi izvajali, kot jo tudi že izvajamo: "Tujega nočemo — svojega ne damo!"

"Mnogo poznanih večkrat vprašujejo, kako je z Vami in kako ste kaj preživeli to vojno, ki je bila tukaj mnogim usodna. Usodna pa je sedaj tudi tistim postala, kateri se nahajajo na Koroškem. Ravno radi tistih so ljudje tukaj toliko trpeli in tisti so krivi, da je toliko naših ljudi pomrlo v internacijah. Saj so vsaki dan in vsako noč hodili okrog po hišah ter ljudi vlačili v taborišče, oziroma jih izdali Nemcem, kateri so jih internirali. Zadnji čas pred koncem vojne so tudi na svojo roko začeli moriti ljudi. Ljudje so se jih strašno bali, nihče ni mogel v miru zaspati.

"Vsak je pričakoval iz dneva v dan, kdaj ga bodo odpeljali tja kam k Savi in ga tam mučili. Tu je bilo tako grozno med vojno, oziroma med okupacijo, da se sploh ne da popisati. Mnogo bi Vam lahko napisal o sv. Urhu in sploh o dogodkih tukaj okrog. Ljudje so bili lačni, skozi celo vojsko niso pokusili kruha. Sedaj je vsaj kruha že dovolj, čeprav ne prav belega, pa vsaj enotnega in koruznega. No, počasi bo že bolje.

"Samo da se meje enkrat uredijo, pa bo naenkrat vsega dovolj. Sicer pa Jugoslovansko ljudstvo dela s polno paro. Vsa industrijska podjetja so že dosegla, oziroma prekoračila predvojno produkcijo. Nam je tudi veliko pomagala UNRRA, vsaj v toliko, da smo si potom te pomagali v hrani in v blagu.

"Tukaj je sedaj precej draginja, denar pa tudi ni. Zaenkrat tudi ne more biti drugače. Tukaj po Dolenjskem, razen okolice Ljubljane, in sploh po celi Jugoslaviji je vse požgano, vse porušeno, ponekod po 10 in 10 kilometrov sploh se ne vidi živega človeka, je vse požgano. Samo tukaj in tam še stoji kakšen dimnik v zrak. Tod so Italijani in Nemci napravili pravo razdejanje. Kje in kaj naj uničijo so jim povedali pa domači belogardisti ali domobranci, kot so se imenovali ti narodni izdajalci.

"Nikdar ne bodo oni toliko gorja pretrpeli, kot so ga napravili drugim. Zato naj le trpijo, saj vse kar bodo pretrpeli, bodo še premalo, pravi moja mama. Bom končal, saj sem precej razložil naš položaj. Pozdrav vsej družini!

"Stanko Bobnar"


**MRS. INGER**
5152 Superior Ave.
BREZPLAČNO PRIVATNO POSVETOVANJE Z VSAKIM HOROSKOPOM
Priznana vedeževalka vam bo dala nasvete o življenju, ljubezni, poroki, razporoki in trgovstvu. Vsa posvetovanja so čisto privatna. Med 10. zj. in 8. zv. vsaki dan in ob nedeljah.

ZA 2 DRUŽINI
v slovenski naselbini
5 sob in kopalnica v vsakem stanovanju; klet pod vso hišo, fornez na premog; velike sobe. Nič garaže. Se lahko takoj vselite. Izvrstna prilika za bivšega vojaka.
Poizve se pri
TISOVEC REALTY
1366 Marquette Rd., EN 4936


# NOVICE IZ JUGOSLAVIJE

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca"

### ŽETEV V LIKI IN MLAČVA

Ob koncu julija se je z uspehom končala žetev v vsej Liki. Množične organizacije, posebno pa ljudska mladina, so precej prispevale pri žetvenih delih. Takoj po žetvi so pričeli z mlačvo in to najprej v okraju Otočac. V skupnem so 27 mlatilnic razdelili po krajih, ki bodo opravile to delo. Za izkoriščanje mlatilnic vlada veliko zanimanje med ljudstvom in to posebno v udbinskem in korenjiškem okraju, kjer jih bodo letos prvič uporabljali.

*

### PROTEST TRŽAŠKIH ŽENA PROTI POLICIJI

Žene okraja pri sv. Ivanu so izdale naslednji javni protest: "Podpisane žene iz Sv. Ivana javljamo svetu, da se je vojaška in civilna policija proti nam vedla nemoralno. Ob pričetku preiskav pri Sv. Ivanu so žene posredovale pri policiji za korektnejši postopek. Pri tem pa so jih policisti obsipali z nizkotnimi žalitvami in nespodobnimi besedami ter z njimi ravnali kot s pocestnicami."

V nadaljnem ugotavljajo žene nemoralnost takega vedenja in to tem bolj, ker so spoznale med policisti mnoge fašistične kolaboracioniste.

*

### AMERIŠKI VOJAKI SNEMAJO JUGOSLOV. ZASTAVE

Iz Trsta poročajo, z dne 15. avgusta, da so prejšnji dan ob 1 uri zjutraj trije ameriški vojaki v vasi Št. Peter pri Gorici sneli z droga jugoslovansko zastavo in jo odnesli s seboj.

*

### SIMPATIJE LJUDSTVA Z ANTIFAŠISTI

V znak solidarnosti z zaprtimi antifašisti in političnimi jetniki v zaporih cone "A" v Trstu, je prebivalstvo vzhodno primorskega okrožja nabralo zanje 50,000 lir. Denar so poslali Komisiji za oskrbo političnih jetnikov.

*

### IZ REKE POROČAJO O ISTRSKIH ŠOLAH

V šolskem letu 1945-46 je oblastni narodno osvobodilni odbor za Istro odprl 10 novih nižjih hrvatskih gimnazij ter 2 popolni gimnaziji v Pazinu in Opatiji. V Opatiji so tudi odprli učiteljišče. Tako je sedaj prvič po 25 letih istrski mladini omogočen srednješolski pouk v domačem jeziku. V istrskih srednjih šolah je vpisanih 956 dijakov, od katerih je uspešno končalo razred 725 dijakov. V srednješolskih internatih je bilo v letošnjem šolskem letu nameščeno več kot 500 dijakov.

*

### JUGOSLOVANSKO - ITALIJANSKA MANIFESTACIJA V PARIZU

Na veliki manifestaciji, ki je bila v Parizu na dan praznika Revolucije, 14. julija, so skupno manifestirali Jugoslovani in Italijani Julijske Krajine, ki živijo v Franciji. Nosili so zastave in transparente, na katerih so bile napisane borbene parole ljudstva Julijske krajine. Predstavniki na častni tribuni in pariško ljudstvo so navdušeno pozdravljali demonstracijo Jugoslovanov in Italijanov za priključitev Trsta k Jugoslaviji. Po končani povorki so zbirali po pariških ulicah dobrodelne prispevke za žrtve fašističnega terorja v Trstu.


**Naprodaj**
je zofa in stol za družabno sobo. Cena zmerna. — Vpraša se na 19371 Tyronne Ave.

**Odda se soba**
Odda se lepa, čista soba poštenemu fantu, pri mirni družini. Kopalnica in druge udobnosti. Vpraša se na 726 E. 155 St.

**V hiši,**
ki smo jo prodali pred par dnevi na 6518 Superior Ave., imamo prav lepo in dobro ohranjeno piano, ki je vredna nad $175. Hitremu kupcu se jo proda za samo $50. Mora biti izseljena iz hiše v par dneh. Obrnite se na *Mihaljevich Bros. Co., 6424 St. Clair Ave., HE 6152.*

**HARMONIKE**
vseh vrst slovenske in nemške ter kromatične ali klavirske
**izdelujem in popravljam**
*po zmernih cenah.*
Vse delo je jamčeno.
Se priporočam
ANTON BOHTE
R. D. 2, Clymer, Pa.

DAJTE VAŠ FORNEZ SČISTIT SEDAJ!

Boljša postrežba in boljše delo. Fornez in dimnik sčiščen po "vacuumu."
$4 do $6
National Heating Co.
Postrežba širom mesta
FAirmount 6516

**Ali preveč pijete?**
Najboljše sredstvo proti preobilni pijači je
INNEBRIN
Poiskusite enkrat. Dobi se le pri
**Mandel Drug**
15702 Waterloo Rd.

VARČNI LJUDJE IZ JUGOSLAVIJE
so našli tu varnost za njih denar izza leta 1849 . . . skupno z resničnimi nasveti glede denarnih zadev. Tudi vi boste!
Society for Savings
Ustanovljeno 1849
The People's Bank on Public Square


## POSEBNE NOVICE

**Vsi tisti, ki nameravate poslati pakete v stari kraj za božič, boste storili dobro delo, da pošljete take pakete v septembru in oktobru, še posebno tisti, ki pošiljate velike blankete in drugo zimsko opravo. Za take pošiljke imamo posebno velike zaboje.**

**Denarne pošiljke sedaj dobijo v domovino v desetih dneh, potom zračne pošte in registriranega pisma. Potrdilo dobimo nazaj v 30 dneh. Vse denarne pošiljke so samo v dolarjih.**

**Se priporoča dobra in zanesljiva tvrdka**

**MIHALJEVICH BROS. CO.**
**6424 St. Clair Ave.**

### TEŽKO SO SE LOČILI

Dne 12. julija je odšla iz Trebnja druga skupina ljubljencev — Bosančkov. Ločitev od njih je bila zelo težka, prav tako pa so se težko ločili tudi oni od svojih novih staršev. Morali so jih potolažiti s pretvezo, da potujejo samo za nekaj dni k svojim staršem in da se bodo vrnili. Mnogi izmed rednikov so prosili, naj jim puste te male Bosančke, da so jih pripravljeni vzdrževati na lastne stroške. Toda Bosančki so odšli in Slovenci jim želijo v njihovem rojstnem kraju obilo zdravja in zadovoljstva.


**Opremljeno sobo**
se odda v najem poštenemu fantu ali dekletu. Naslov se poizve v uradu tega lista.

**Pomivalke posode**
dobijo dobro delo polni ali delni čas. Tovarniška kafeterija. Plača do ure. Dobi tudi obede in uniforme. Pokličite HE 4444 in vprašajte za Mrs. Guenther.

LICENCIRAN KURJAČ
dobi delo
48-urni tednik
Plača od ure—poleg overtime
ATLAS CAR & MFG. CO.
1140 Ivanhoe Road

Izurjeni
DIE-REPAIRMEN
in
PUNCH PRESS OPERATORJI
DOBIJO DELO
Dobra plača od ure za dobre delavce.
Varnostne naprave na vseh strojih
GEOMETRIC STAMPING CO.
1111 East 200 St.

ZA PREKLADANJE TOVORA
Nickel Plate tovorno skladišče
E. 9th St. in Broadway
Plača 93½c na uro
Čas in pol za nad 8 ur
Zglasite se pri
Mr. George J. Wulff
Nickel Plate R.R. Co.
E. 9th & Broadway

POMOČNICE ZA URADNIŠKI LUNČ ROOM
Delajte v čistem, prijetnem ozračju.
Morate biti vešči angleščine.
Samo čedne, snažne in vešče žene v starosti 20 do 35 let se naj priglasijo.
Plača $29 za 40 ur dela.
Dobi se obede in uniforme.
Zglasite se pri
THE OHIO BELL TELEPHONE CO.
Soba 901
700 Prospect Ave.

**POSEBNOST!**
Roberts Gordon – Janitrol – Consolidated
**plinski konverzijski grelci**
**samo $140** Odobreni po A. G. A.
**Great Lakes Furnace Co.**
Naše geslo je— "Jamčeni in zadovoljivi rezultati"
3068 EAST 116th ST. — CE 9173

DANES JE
**OTVORITEV**
**Shaker Jewelry**
3439 LEE ROAD
(ravno severno od Kinsmana)
Ekspertna popravila na urah in zlatnini Točna postrežba.
Jack S. Yesikoff Edward Racich
- Diamanti
- Prstani
- Ure
- Srebrnina
- Najnovejša krasna zlatnina

"Ekskluzivna zlatarna v Shaker"

**Novi električni pralni stroji so čas-prihranjujoče *krasote!***

Da . . . novi, popolnoma avtomatični električni pralni stroji so v resnici krasni . . . dodali bodo k lepoti najboljše kuhinje ali pralnice.

Svetlikajoče beli . . . kompaktno izdelani, da prihranijo prostor . . . lahki za čistit in operirat . . . izvršijo ti novi pralni stroji kompletno delo pranja, splaknenja, in napol-sušenja v **eni** operaciji . . . in ga napravijo hitreje kot kdaj preje!

Medtem, ko se vaše perilo avtomatično pere, je vaš čas prost za druge reči. Matere z deco rastočimi otroci, in velikimi družinami, so posebno hvaležne za dodatne ure, ki so jim prihranjene na ta **moderen način pranja.**

Dobili boste modele, ki bodo odgovarjali vašim potrebam in okusu, na ogledu v trgovinah. Ali ste že oddali vaše naročilo, da si zasigurate čimprejšnjo dostavo?

*The Illuminating Company*
ALWAYS AT YOUR SERVICE

Združena slovensko-ameriška mladina v Clevelandu prijazno vabi na
VELIKO DOBRODELNO VESELICO
ki se vrši **JUTRI**, v **PETEK**
v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.
Igral bo Johnny Vadnal orkester. Vstopnina 75c.
Ples do 1. ure zjutraj
VSE PREBITEK JE NAMENJEN ZA POMOČ REVEŽEM V DOMOVINI.